

disciplína, ae, f.
repugnō 1
fallō, is, ere, fefellī, falsum
vehō, is, ere, vēxī, vectum
permittō, is, ere, mīsī, missum
poscō, is, ere, poposcī

zde: zákony
odporovat
klamat, podvádět
vézt
dovolit
žádat

zlomit
koupit
prchnout před něčím
dovolovat
zavírat
pohnout
nastupovat
zastavovat se
obdržet
stydět se za něco
ne – a ne (při zákazu, přání)
bát se
vespolek
toužit po
nemožnosti
nepřátelství
vymizet
vymizet z paměti
zdravý
říkat pravdu
zastrašit
dávám se zastrašit
hrozby
věřejně
urážet
stavět se na odpor
páchat
krádež

frangō, is, ere, frēgī, frāctum;
rumpō, is, ere, rūpī, ruptum
emō, is, ere, ēmī, ēptum
fugiō, is, ere, fūgī, fugiūrus alqd
permittō, is, ere, mīsī, missum;
concēdō, is, ere, cessī, cessum
claudō, is, ere, clausī, clausum
moveō, ēs, ēre, mōvī, mōtum
ascendō, is, ere, scendī, scēsum;
cōscendō etc.
cōsistō, is, ere, stitī, subsistō etc.
accipīō, is, ere, cēpī, ceptum
pudet mē, ēre, uit alcis rei
nē – něve
timeō, ēs, ēre, uī alqd
inter nōs (vōs, sē), invicem
optō 1 + ak.
difficilia, ium, n.
discordia, ae, f.; dissēnsiō, ōnis, f.
ēvānescō, is, ere, uī, effluō, is, ere, flūxī
effluere ex animō
salvus, a, um
vērum dīcō, is, ere, dīxī, dictum
dēterreō, ēs, ēre, uī, itum
dēterreor etc.
minae, ārum, f.
pūblicē
offendō, is, ere, fendī, fēsum;
laedō, is, ere, sī, sum
resistō, is, ere, stitī
committō, is, ere, mīsī, missum
fūrtum, ī, n.

svrhnout

skála
tarpejský
obezřetnost
nejvyšší
bylo by dlouhé
vypočítávat
znamení
zemřít (oběťovat život)

dopadnout
jinak než
přát si

vyhlánět
přirozená povaha
násilí
stále
vracet se
zloděj
krivopřísežník
ale
vojevůdce

praecipitō 1;
dēiciō, is, ere, iēcī, iectum (dē, ē, alqā rē)
saxum, ī, n.; rūpēs, is, f.
Tarpēius, a, um
prudentia, ae, f.; dīligentia, ae, f.
summus, a, um
longum est
ēnumerō 1
illūstris, e
vītam prōfundō, is, ere, fūdī, fūsum;
mortem oppetō, is, ere, ivī (iī), itum
ēveniō, is, ēre, vēnī, ventum
aliter atque (ac)
cupiō, is, ere, ivī (iī), itum;
dēsīderō 1
expellō, is, ere, pulī, pulsum
nātūra, ae, f.
zde přeložte: furca, ae, f.
usque
recurrō, is, ere, currī, cursum
fūr, fūris, m.
sacrilegus, ī, m.
at
imperātor, ōris, m.

VI. A Obsahové věty oznamovací se spojkou quod

expōnō, is, ere, posuī, positum
collēgium, iī, n. pontificum
pontifex, ficiis, m.
petitiō, ōnis, f. cōsulātus
sublevō 1
complūrēs, a
exagitō 1
premō, is, ere, pressī, pressum
prohibeō, ēs, ēre, uī, itum alqm agrī
cultūra

vyložit, vypočíst
sbor pontifiků
pontifex
ucházení se o konzulát
podporovat
mnoho
znepokojovat
sužovat
bránit někomu v obdělávání polí

dux, ducis, m. (f.)
 facis iucundě
 flagitō 1 alqd ab alqō, alqm alqd
 perincommodě
 nusquam
 accēdit, quod
 mīror 1 alqm, alqd
 meritus, a, um dē + abl.
 impūrus, a, um
 violō 1
 patior, eris, ī, passus sum
 perditus, a, um
 prōfligātus, a, um
 maledictum, ī, n.
 suspicor 1
 furō, is, ere
 volāticus, a, um
 convertō, is, ere, verā, versum in alqm
 spirō 1
 indignor 1
 nefās
 mortālis, is, m.
 conqueror, eris, ī, questus sum
 dē malignitāte nātūrae
 exiguus, a, um
 aevum, ī, n.
 gignō, is, ere, genuī, genitum
 vēlōx, ōcis
 rapidus, a, um
 spatium, īi, n.
 decurrō, is, ere, decurrī n. decucurrī,
 decursum
 falsō
 fors, fortis, f.
 virtūs, ūtis, f.
 regō, is, ere, rēxī, rēctum
 abstinēns, entis
 obiciō, is, ere, iēcī, obiectum alci

vīdce (vīdkyně)
 je od tebe milě
 vymáhat něco od někoho, důtklivě žádat
 něco od někoho
 velmi nevhod
 nikde
 k tomu přistupuje, že; nadto
 diviti se někomu, něčemu
 zasloužit něco, o někoho
 špinavý
 urážet
 dovolit, snést
 ničemný
 ničemný, špatný
 pomluva, nadávka
 tušit
 zuřiti, vztekat se
 náhlý
 obrátiti proti někomu
 dýchat
 shledávat nedůstojným
 bezbožnost
 smrtelník, člověk
 stěžovat si na nepřízeň přírody
 přesně vyměřený, malý
 čas, život, věk
 plodit, rodit
 rychlý
 chvatný, rychlý
 prostor, doba
 uplynout (o čase)
 neprávem
 náhoda
 mravní síla
 řídit, ovládat
 nezištný, poctivý
 předhazovat, vyřikat někomu

probrum, ī, n.
 nobilis, e
 increpō, ās, āre, crepuī, itum alqm
 claudus, a, um
 descendō, is, ere, scendi, scēsum
 in aciem
 aciēs, ēi, f.
 propositum mihi est
 referō, fers, ferre, rettulī, relātum
 obscurō 1
 cecidit mihi peropportūnē (hoc)
 inspērāns, antis
 delābor, eris, ī, lāpsus sum
 faveō, ēs, ēre, fāvī, fautum
 volūmen, inis, n.
 occupātus, a, um
 absolvō, is, ere, solvī, solūtum
 concupiscō, is, ere, concupivī (cupiī),
 cupitum alqd
 frāterně
 incūsō 1 alqm
 moror 1 alqm
 corrupō, is, ere, rūpī, ruptum
 superstitiō, ōnis, f.
 introducō, is, ere, dūxī, ductum
 grātiām habēre
 reducō, is, ere, dūxī, ductum
 literis reducentibus
 (i. j. litteris reconciliāre cōnantibus)
 luvat mē
 tractābilis, e

vynakládat
 úsilí
 potřebný
 pomalý
 neživý
 je největší rozdíl v tom, že
 cōferō, fers, ferre, tulī, collātum in + ak.
 studium, īi, n.
 necessārius, a, um
 tardus, a, um
 inanimus, a, um
 hoc maximě interest, quod

hanebnost, přestupek proti dobrým
 mravům
 proslulý
 napadnout někoho, obořit se na někoho
 chromý
 jít do boje
 šik, boj, bitva
 mám v úmyslu
 vypravovat
 zatemňovat, zahalovat
 (to) se mi výborně hodilo
 nedoufající, mimo očekávání
 sklouznout, dostat se někam
 být nakloněn, přát
 svitek, kniha
 zaneprázdněný, zaměstnaný
 dokončit, napsat
 zatoužit po něčem
 jako bratr
 vinit někoho, vyčítat někomu
 zdržovat někoho
 kazit, podplácet
 pověra
 zavádět
 být vděčný
 uvést zpět
 zde: na základě mého doporučujícího
 dopisu
 těšit mě
 přístupný, vládný

vytýkat někomu
Alexandr
vznětlivý
pomáhat někomu
lidsky
večer
po skončení senátu
velmi vhodný
těžit
vzkvétat
zbavit
všechen
nesnáž
stěžovat si
narodit se
Démétrios Faléřský
hanět
Periklés
státník
vynalozit
tak mnoho peněz
Propylaje
prostřednictvím
vojenští tribunové
pronést úsudek
radovat se
být zdrav
divit se
uzdravit se
vyýskat
přísně
Haeduové
podporovat
mnohem důrazněji
stěžovat si

vytýperō 1 in + abl.
Alexander, dĩ, m., makedonský král,
356–323 př. n. l.
írácundus, a, um
adiuvō, ās, āre, iuvī, iūtum alqm
hūmāniter
vesperī
missō senātū
percommodus, a, um
iuvō, ās, āre, iuvī, iūtum, iuvātūrus
vigeō, ēs, ēre, uī
līberō 1 + abl. (ā + abl.)
omnis, e
molestia, ae, f.
queror, eris, ī, questus sum
mnāscor, eris, nāscī, nātus sum
Dēmētrius Phalēreus, asi 350–283
př. n. l., athénský filozof a státník
vituperō 1
Periclēs, is, m. (ak. em i ēn), athénský
státník, asi 495–429 př. n. l.
princeps, ipis, m.
coniciō, is, ere, iēcī, iectum in + ak.
tanta pecūnia, ae, f.
propylaea, ōrum, n.,
vstupní brána na athénskou Akropoli
per + ak.
tribūnī, ōrum, m. mīlitum
faciō, is, ere, fēcī, factum iudiciū
gaudeō, ēs, ēre, gāvīsus sum
valeō, ēs, ēre, uī, itūrus
mīror 1
convalescō, is, ere, valū
accūsō 1 alqm
graviter
Haeduī, ōrum, m., keltský kmen
sublevō 1
multō gravius
queror, eris, ī, questus sum

destitūō, is, ere, stitūī, stitūtum + ak.
doleō, ēs, ēre, uī, doliūtūrus alqd
habeō 2 sermōnēs; sermō, ōnis, m.

VI B. Obsahové věty oznamovací se spojkou ut

recordor 1 alqd, alciis rei, dē alqā rē, vzpomínat na něco, na někoho
dē alqō
attentē
nihil agitīs
efficiō, is, ere, fēcī, fectum
moriōr, eris, ī, mortuus sum male
architectus, ī, m.
immemor, oris alciis, alciis rēi
salūs, ūtis, f.
impetrō 1 alqd ab alqō, dē alqā rē
ōtiōsus, a, um
doleō, ēs, ēre, dolūī, doliūtūrus
invidēō, ēs, ēre, vīdī, vīsum
pertimēscō, is, ere, timūī alqd
flētus, ūs, m.
misericordia, ae, f.
dēducō, is, ere, dūxī, ductum ad alqd
mōtus, ūs, m.
adhibeō, ēs, ēre, uī, itum iudici
imprimō, is, ere, pressī, pressum
intrō, is, ere, ussī, ustum
lucidus, a, um
virtus, ūtis, f.
perspicuitās, ātis, f.
attollō, is, ere
dilatō 1
cōnor 1
statūrā brevis
erigō, is, ere, rēxī, rēctum
erigor in digitōs
infirmus, a, um

habere vim	mít vliv	cāsus, ūs, m.	náhoda
utilitās, ātis, f.	prospěch	Hermæ, ārum, m.	hermovky, tj. sloupy s Hermovou hlavou
honestās, ātis, f.	čest	děiciō, is, ere, iēcī, iectum	pováli, pokácet
contentiō, ōnis, f. rērum	souboj hodnot		
efficere dēliberātiōnēs	vyvolávat úvahy		
opportūnus, a, um	výhodný		
dignitās, ātis, f.	čest		
explicō 1 difficultātem	řešit problém		
referō, fers, ferre, rettulī, relātum alqd	uvést něco		
forte	náhodou		
congruō, is, ere	přihodit se v tuž dobu		
caedēs, is, f.	vražda		
dīvus, ī, m.	bůh		
maeror, ōris, m.	smutek		
cōnsequor, eris, ī, secūtus sum	provázet		
efficiō, is, ere, fēcī, fectum	dovodit		
efficitur	vyplývá		
contineō, ēs, ēre, tinuī alqā rē	spočítat v něčem		
restat, ut	zbývá, aby		
subiectus, a, um	podrobený, podržžený		
aequē ac (atque)	stejně jako		
extinguō n. extinguo, is, ere, stinxī, stinctum	zhasit, vyhladit		
quibus ius continētur	které udržují právo		
displaceō, ēs, ēre, plicuī, citum	nelibit se		
dominor 1	panovat		
malevolēns, entis	zlovolný, nepřející		
invidēō, ēs, ēre, vīdī, vīsum alci	závidět někomu		
supplex, icis	prosící, s prosbou		
vinculum, ī, n.	pouto		
cōnsensus et societās cōsiliōrum	shodné plány a stejná přání		
et voluntātum			
persuadeō, ēs, ēre, suāsī, suāsū alci;	přesvědčovat někoho;		
mihi persuadeō	jsem přesvědčen		
vinuperātiō, ōnis, f.	výtka, potupa		
perficiō, is, ere, fēcī, fectum	dokázat		
invidia, ae, f.	závist		
mihi prōpōnō, is, ere, posuī, positum alqd	předseztít si něco		
cōnsequor, eris, ī, secūtus sum alqd	dosáhnout něčeho		

VII. Věty obsahové tázací – Nepřímé otázky

superior, ius	vyšší, dřívější, minulý
convocō 1	svolat
frequēns, entis	častý, pilný
hesternus, a, um	včerejší
argūmentō (dat.) esse	být důkazem
quaerō, is, ere, sivi, situm	hledat, tázat se, zkoumat
stadium, ii, n.	stadium, délková míra, asi 200 m
nōscō (gnōscō), is, ere, nōvī, nōtum	poznávat
exclāmō 1	zvolat
speculor 1	rozhlížet se, slídit
commemorō 1	připomínat si
vesper, erī, m.; vesperī	večer, adv. večer
aequālis, is, m.	vrstevník
cōsulō, is, ere, sulī, sultum	radit se
gerō, is, ere, gessī, gestum rem	svést bitvu
libenter	rád
interest; multum interest	je rozdíl, je velký rozdíl
īnspiciō, is, ere, spexī, spectrum	prohlížet, zkoumat
praeciپیō, is, ere, cepī, ceptum	radit, přikazovat
aequus, a, um	správný, spravedlivý
inīquus, a, um	nesprávný, nepřítomný
contentiō, ōnis, f.	spor
moenia, ium, n.	hradby
nocturnus, a, um	noční
valeō, ēs, ēre, uī, iturus	být silný, zdravý
distinguo, is, ere, stīnxī, stīnctum	odlišit někoho od někoho jiného
alqm ab alqō	
crās	zítra

<i>Kolik je ti let?</i>	Quot annōs nātus es?
<i>pravdivý</i>	věrus, a, um
<i>je pravda = je pravdivé</i>	vērum est
<i>dobře vědět</i>	nōn (haud) ignōrō 1
<i>vypít</i>	ēbibō, is, ere, bibī; exhauriō, is, ēre, hausī, haustum
<i>odejmout (svobodu)</i>	ēriپیō, is, ere, ripui, reptum (libertātem); prívō 1 alqm alqā rē

vrátit	reddō, is, ere, didī, ditum
ani ... ani	neque ... neque
vīm	sciō, is, ēre, īvī (īī), ītum
dēlat	agō, is, ere, ēgī, āctum
kolik	quot
jak velký	quantus, a, um
podstoupit (nebezpečí)	subeō, is, ēre, īī, ium (perīculum)
Atticus	T. Pompōnius Atticus, ī, m., přítel Ciceronův, 110–32 př. n. l.
seznat (= poznat)	cognōscō, is, ere, cognōvī, cognitum
kdy	quando
vytušit	suspīcor 1
učit	doceō, ēs, ēre, docuī, doctum
vystříhat se něčeho	fugiō, is, ere, fugī, fugiūrus alqd
Agis	Āgis, idis, m., spartský král
ptát se	interrogō 1
jak (mnoho nepřítel)	quam (multī hostēs)
copak	numquid, ecquid
zapomenout	oblīvīscor, eris, ī, oblītus sum
Delfy	Delphī, ōrum, m.
pochyba	dubium, ii, n.
prospívat	prōsum, prōdes, prōdesse, prōfuī, prōfutūrus
škodit	obsum, obes, obesse, obfuī, obfutūrus
Agamemnón	Agamemnō(n), ōnis, m., mykénský král, vrchní velitel Řeků před Trójou
zmocnit se něčeho; vlády	potior 4 alqā rē; rērum
Héraklés	Herculēs, is, m., syn Dia a Alkmény
jsem na pochybách	dubitō 1
životní cesta	via vivendī
který z obou	uter, utra, utrum
zvolit	ēligō, is, ere, lēgī, lēctum
modrý	sapiēns, entis
zkoumat	quaerō, is, ere, sivi, situm
nesmrtelný	immortālis, e
umírat	intereō, is, ēre, īī, itum
Hamilkar	Hamilcar, aris, m., kartaginský státník, 3. stol. př. n. l.
tázt se někoho	quaerō, is, ere, sivi, situm ab, ex alqō

Hispánie

nevím, zda ne
 žádám něco od něko
 pomoc
 jsem na pochybách, zda
 jsem s to = mohu
 pomoci

Hispania, ae, f.

haud sciō an
 petō, is, ere, īvī (īī), ītum alqd ab alqō
 auxilium, īī, n.
 dubito an nōn
 possum, potes, posse, potuī
 adiuvō, ās, ēre, iūvī, iūtum alqm;
 auxilium ferō, fers, ferre, tulī, lātum alci

VIII. A Obsahové věty žádací – Věty snahové

dēligō, is, ere, lēgi, lēctum
 submitto (summittō), is, ere, mīsi, missum
 salūs, ūtis, f. commūnis
 committō, is, ere, mīsi, missum
 tum dēmum
 necessariō
 ēdūcō, is, ere, dūxi, ductum (ē) castrīs
 raeda (rēda), ae, f.
 carrus, ī, m.
 circumdō, dās, dare, dedī, datum
 impōnō, is, ere, posuī, positum
 pandō, is, ere, pandī, passum (pāsum)
 passīs manibus
 implōrō 1

trādō, is, ere, didī, ditum in serviūtē
 proximus, a, um
 parō 1 pretiō
 cōficiō, is, ere, fecī, factum
 īnsidiator, ōris, m.
 occultē
 adeō, is, īre, īī, itum alqm
 continēō, ēs, ēre, uī, tentum in officiō
 adiutor, ōris, m.
 aequus, a, um
 dīvīnus, a, um
 dēcernō, is, ere, crēvī, crētum

vybrat
 poslat na pomoc
 společná záchrana
 svěřit, přenechat
 teprve tehdy, tu konečně
 z donucení, proti své vůli
 vyvést z tábora
 čtyřkolý vozík
 čtyřkolý vůz dopravní
 obklopit
 naložit
 rozpínat
 s rozpjatýma rukama
 s pláčem prosit
 vydat do otroctví
 nejbližší
 zjednat za odměnu
 udělat
 úkladný vrah
 potají
 odebrat se k někomu, (vojensky) táhnout
 udržet v poslušnosti
 pomáhat
 nestranný
 božský
 usnesením povolit, udělit

caelum, ī, n.

legiōnēs scribere
 nōmen, inīs, n. Latīnum
 periculōsus, a, um
 abs tē
 dō, dās, dare, dedī, datum operam
 orior, eris (īris), īī, ortus sum, oriūtus
 sciōcō, is, ere, sciōvī, scītum
 pollex, īcis, m.

praecidō, is, ere, cīdī, cīsum
 divinātiō, ōnis, f.
 fātum, ī, n.; fātō fierī
 admoneō, ēs, ēre, uī, itum
 cautus, a, um
 aptus, a, um alci rei, ad alqd
 elaborō 1

sin

necessitās, ātis, f.
 dētrūdō, is, ere, trūsī, trūsum
 nōn sunt nostrī ingenī
 cūram adhibeō, ēs, ēre, uī, itum
 meditātiō, ōnis, f.
 diligētia, ae, f.
 decōrē
 indecōrē

mīr rád

být zdráv
 starat se
 jinak
 přestat (psát)
 žádat
 je dovoleno
 smát se
 setrvat na názoru
 mít strach, polekat se
 hrozby
 nejprve
 prosit

nebe

konat odvody, odvádět k vojsku
 Latinové
 nebezpečný
 od tebe
 snažit se
 vznikat
 rozhodnout, usnést se
 palec

useknout
 věštění, předvídání, předucha
 osud; být předurčeno osudem
 napomenout
 obezřetný
 způsobilý, schopný
 úspěšně pracovat
 jestliže však, kdyby však, pakli
 nutnost

strčit dolů, nutit
 neodpovídají našim vlohám
 vynaložit péči
 přemýšlení, důmysl
 píle
 důstojně
 neslavně

diligō, is, ere, lēxi, lēctum

valeō, ēs, ēre, uī, itūrus
 alci esse cūrae
 secus
 intermittō, is, ere, mīsi, missum (+ inf.)
 postulō 1 alqd ab alqō
 licet, ēre, licuit
 rīdeō, ēs, ēre, rīsī, rīsum
 maneō, ēs, ēre, mānsī, māsum in sententiā
 pertimēscō, is, ere, timuī + ak.
 minae, ārum, f.
 primum
 rogō 1

ztráčet odvalu

a aby ne

dovolit

velká starost

zavalit

jako

příboj

zděšený

Pausaniás

začal jsem

Argilan

prosit

oznamovat

a aby ne

prozrazovat

zavřít dveře

stát u něčeho, postavit se k někomu,

k něčemu

věřeje

nabádat

radit

odtud

odpovídat

odejít

spravovat stát

starat se

zásoba

nutný

živobytl

Themistoklés

přesvědčovat někoho

postavit loďstvo

loďstvo

vynasnažit se

co nejdříve

poručit

děmittō, is, ere, mīsi, missum animum

něve

sinō, is, ere, sīvī, situm

magnitūdō, inis, f. negōtī

obruō, is, ere, uī, utum (obruitūrus)

tamquam

fluctus, ūs, m.

perturbātus, a, um

Pausaniās, ae, m., spartský regent

v 5. stol. př. n. l.

coepī, coepistī, coepisse, coeptum

(Novotný I 164)

Argilius, īi, m., z města Argila v Thrákii

ōrō 1

ēnuntiō 1

nec

prōdō, is, ere, didī, ditum

claudō, is, ere, clausī, clausum iānuam

assistō, is, ere, stiī ad + ak.

forēs, ium, f.

moneō, ēs, ēre, uī, itum

suādeō, ēs, ēre, sī, sum

hinc

respondeō, ēs, ēre, spondī, spōnsum

discēdō, is, ere, cessī, cessum

gubernō 1 rem pūblicam

cōsulō, is, ere, sulū, sultum

cōpia, ae, f.

necessārius, a, um

vīctus, ūs, m.

Themistoclēs, is, m., ath. státník

a vojevůdce, asi 528–462 př. n. l.

persuādeō, ēs, ēre, sī, sum alci

aedificō 1 classem

classis, is, f.

operam dō, dās, dare, decī, datum

quam primum

imperō 1

aliquandō

caveō, ēs, ēre, cāvī, cautum + ak.

aliī – aliī

plector, eris, ī

nē ... quidem

appellō 1

flāgitō 1

ostendō, is, ere, tendī, tentum i tēsum

někdy

vyhnout se

jedni – druzí

být trestán

ani

žalovat

žádat

ukázat

VIII. B Obsahové věty žádací – Věty zabraňovací

impediō, is, ire, īvī (īf), itum alqm, překážet, bránit někomu v něčem

alqm (ab) alqā rē

suscipiō, is, ere, cēpī, ceptum negōtium

fidēs, eī, f.

ex voluntāte

officiō, is, ere, fēcī, fectum

infirmitās, ātis, f. vōcis

in pūblicō dicere

proinde

meditor 1

pōnō, is, ere, posuī, positum statum

effigēs, eī, f.

fugitivus, ī, m. (servus)

adversor 1

per aliquem stat. quōminus

reprimō, is, ere, pressī, pressum

sē reprimere

aegrē alqd ex alqō audire

nāvis, is, f. onerāria

cōgō, is, ere, coēgī, coāctum

contrahō, is, ere, traxī, tractum

nāvis, is, f. longa

ēdō, is, ere, didī, ditum

dēterreō, ēs, ēre, uī, itum

in omne tempus

cōsulō, is, ere, sulū, sultum alci, alci reī

infirmi^{tas} val^{et}udin^{is}
 val^{et}ud^o n. val^{et}ud^o, in^{is}, f.
 peregrⁱⁿus, i, m.
 extermin^o i
 ūs^u urbis prohib^{ere} alqm
 ignob^{il}it^{as}, ātis, f.
 humili^{tas}, ātis, f.
 popul^{aris} offens^{io}, ōnis, f.
 offens^{io}, ōnis, f.
 commend^{at}io, ōnis, f. in vol^{gus}
 commend^{at}io, ōnis, f.
 expet^o, is, ere, īvī (īī), itum
 reus, i, m.
 coniung^o, is, ere, iūnxī, iūnctum
 crīmⁱⁿum soci^{et}as, ātis, f.
 manceps, ipis, m.
 exig^o, is, ere, ēgī, āctum
 dō, dās, dare, dedī, datum alci crīmⁱⁿi

bolest

bránit

více

věk

zabývat se

především

zemědělskv

poslední

okamžik

stáří

bránit

mé knihy

pověra

překážet

dojít k něčemu

pravdivý

poznání

bránit někomu, něčemu

strach před někým

starat se o něco

nemoc, nepevn^é zdrav^í
 zdravotní stav
 cizinec
 vyhostit, vypovědět
 zakáz^{at} někomu pobyt ve městě
 neznám^{ost}, neurozen^{ost}
 nízký původ
 nepřítel^{ství} lidu
 náraz, nepřítel^{ství}
 oblíben^{ost} u lidu
 doporučení, přiml^{uva}
 žádat si, přát si
 obžalovaný
 spojit
 společenskv ve zločinu
 nájemce
 vymáhat
 klást někomu za vinu, obviňovat někoho

dolor, ōris, m.

interclūd^o, is, ere, clūsī, clūs^{um}

plūra

aetās, ātis, f.

teneō, ēs, ēre, tenuī, tentum studia alcis rei

in prīm^{is}; imprīm^{is}

zde: agrum colō, is, ere, coluī, cultum

ultimus, a, um

tempus, oris, n.

senectūs, ūtis, f.

recūsō i

mea

superstitiō, ōnis, f.

obst^o, ās, āre, obstiī, stātūrus

pervenio, is, ire, vēnī, ventum ad + ak.

vērus, a, um

cognitiō, ōnis, f.

impediō, is, ire, īvī (īī), itum + ak.

metus, ūs, m. alicuius

cōsulō, is, ere, suluī, sultum + dat.

odradit, odstrašit
 poslat dopis
 Regulus

přikazovat

řici miněni

slza

mluvit dále

Epameinōndās

zdráhat se

podstoupit trest

VIII. C Obsahové věty žádací – Věty obavné

moveō, ēs, ēre, mōvī, mōtum castra
 tuba, ae, f.

vereor, ēris, ērī, veritus sum

invisus, a, um

in alqā rē tantum temporis pōnō, is, ere,

posuī, positum

comprehendō, is, ere, hendī, hēsum

timidus, a, um

committō, is, ere, misi, missum

flagitium, iī, n.

ehem

circumspectō i alqm

dēpugnō i

imminuō, is, ere, uī, ūtum

queō, is, ire, quīvī (īī)

nihil praeter lacrimās reddere

lacrima, ae, f.

reddō, is, ere, reddidī, redditum

acerbitās, ātis, f.

effundō, is, ere, fūdī, fūsum lacrimās

mel, mellis, n.

apsinthium i absinthium, iī, n.

dēterreō, ēs, ēre, uī, itum
 mittō, is, ere, misi, missum litterās ad alqm
 M. Atilius Rēgulus, konzul 267, 256
 př. n. l., zajatý r. 255 Kartagiňany
 mandō i
 dīcō, is, ere, dixī, dictum sententiam
 lacrima, ae, f.
 plūra dicere
 Epaminōndās, ae, m., thēbskv vojevůdce
 a státník v l. pol. 4. stol. př. n. l.
 recūsō i
 subeō, is, ire, iī, itum poenam

vytáhnout do boje
 polnice

obávat se

nenáviděný

věnovat tolik času něčemu

zaknout

bázlivý, zbabělý

spáchat hanebný čin

jéje! (citaslovce vyjadřující překvapení)

rozhlížet se, čekat na někoho

svést rozhodný boj

zmenšit, zeslabit

moci, být s to

oplatit ničím jiným než slzami

slza

dávat zpět, vracet

trápení

prolévat slzy

med

pelyněk

námaha
podstoupit
nadarmo
pravý
úúcha
nalézt
prozradit se
obávat se, osýchat se
snad
sloužit
svůj – vlastní
prospěch
zájem
ztratit
svědek
vůdce
úhnm
čerstvý
bolest
povrchně
už ne
hněvat se
bázhivý
hloupý
hájit
správný
na obtíž
ztratit
stát se
urazit někoho

labōrēs, um, m.
suscipio, is, ere, cēpī, ceptum
frustrā
vērus, a, um
cōnsolātiō, ōnis, f.
reperiō, īs, īre, reperi, repertum
prōpalam fīo, fīs, fierī, factus sum
vereor 2
forte
serviō 4
proprius, a, um
salūs, ūtis, f.
ūtilitātēs, um, f.
āmītō, īs, ere, mīsī, missum
testis, īs, m.
rēctor, ōris, m.
in summā
recēns, entis
dolor, ōris, m.
neglegenter
nōn iam
suscēseō (succ-), ēs, ēre, cēnsuī + dat.
timidus, a, um
stultus, a, um
dēfendō, īs, ere, fendī, fēsum
rēctus, a, um
molestus, a, um alci
perdō, īs, ere, didī, ditum
ēvenit, īre, ēvēnit; accidit, ere, accidit
offendō, īs, ere, fendī, fēsum
animus alicuius
Diviciacus, ī, m., bratr Dumnorigūv
Dumnorig, īgis, m.,
vliivný muž u keltských Haeduū
supplicium, īi, n.
praetereō, īs, īre, īi, itum
crēscō, īs, ere, crēvī, crētum
aes, aeris, n. aliēnum
surdus, a, um

[156]

dát se unést příliš daleko
zanechat bez dokončení
závažný
ujímat se
úkolý
mít na něco dost sil, vydržet

longiōrem esse
relinquō, īs, ere, liquī, lictum rem incho-
ātam
tantus, a, um
excipio, īs, ere, cēpī, ceptum + ak.
labōrēs, um, m.
sustineō, ēs, ēre, uī, tentum

IX. A Věty časové se spojkou cum

incidō, īs, ere, cidī
tempora, um, n.
commūtō 1
fierī contrārium
reddere dēpositum
faciō, īs, ere, fēcī, factum prōmissum
perineō, ēs, ēre, tinuī ad alqd
quae pertinent ad věritātem et ad fidem
migrō 1 alqd
servō 1
passim vagor 1
victus, ūs, m.
victū ferō
prōpāgō i propāgō 1
animī ratiō, ōnis, f.
administrō 1
pellō, īs, ere, pepulī, pulsum alqm (ex)
urbe
prōvideō, ēs, ēre, vidī, vīsum animō
Quiris, ītis, m.
Quirītēs, ium (um), m.
removeō, ēs, ēre, mōvī, mōtum
adeps, īpis, f.
furiōsus, a, um
temeritās, ātis, f.
pertimēscō, īs, ere, timuī alqm, alqd,
dē alqā rē

nastat
okolnosti
měnit
nabýt opačného smyslu
vydat svěřenou věc
splnit slib
týkat se něčeho
závazky pravdomluvnosti a věrnosti
zde: nedodržet něco, přestoupit něco
zachovávat
potulovat se volně, kočovat
potrava
syrovou potravou, sběrem a lovem
udržovat, zachovávat
duševní síla
vykonávat
vyhnat někoho z města
předvídat, mít v úmyslu
(Quirī), Říman
(Quirītē), Římané
odstranit
tuk, tloušťka
šílený
unáhlenost
obávat se někoho, něčeho, o něco

[157]

commodē	pohodlně, bez obtíží	cibō 1; cibāri nolle	krmit; zde: nechtít zobat
vērū	avšak	sorts, sortis, f.	postavení
concedō, is, ere, cessī, cessum	dovolit, připustit	abdicō mē 1 alqā rē	vzdát se něčeho
quiēscō, is, ere, ēvī, ētum	chovat se klidně	praetextātus, a, um	oděný praetextou, togou lemovanou
probō 1	schvalovat		nachovým pruhem
patior, eris, ī, passus sum	strpět něco (zde: abych mluvil)	premō, is, ere, pressī, pressum	tísnit, mačkat
dēcernō, is, ere, crēvī, crētum	činīt rozhodnutí	ducō, is, ere, dūxī, ductum classem	velet lodstvu
clāmō 1	křičet	multa, ae, f.; multa dīcere	pokuta; pokutovat
vidēlicet i videlicet	zřejmě	exanimō 1	usmrtit, v pas. umírat
vīlis, e	bezenný	salvus, a, um	v pořádku
circumstō, ās, āre, steti senātum	stát kolem senátu	clipeus, ī, m.	šít
frequentia, ae, f.	množství	fundō, is, ere, fūdī, fūsum	zde: porazit
perspicīō, is, ere, spexī, spectrum studia	poznat smýšlení	avellō, is, ere, vellī, vulsum	vytrhnout, vyškubnout
exaudiō, īs, īre, īvī (īi), ītum	zřetelně slyšet	transfigō, is, ere, fixī, fixum	probodnout
sanguis (starší sanguis), inis, m.	krev	hasta, ae, f.	oštěp, kopí
tingō n. tinguō, is, ere, tinxī, fīctum alqā rē	smačit v něčem	dimitto, is, ere, mīsi, missum senātum	rozpusit senát
vomica, ae, f.	nežít, vřed	confirmō 1	potvrdit
aperiō, īs, īre, aperui, apertum	otvírat	fideliter	spolehlivě
nēquiquam	nadarmo	praedicō 1	rozhlášovat, šířit
fañgō 1	unavovat	contendō, is, ere, tendī, tentum	bojovat
licitor, ōris, m.	liktor	prohibeō, ēs, ēre, uī, itum alqm finibus	odrážet někoho od území
porticus, ūs, f.	sloupořadí	dilucēscit, ere, lūxit	rozednívá se
praeceps, praecipitis	rychlý, okamžitý; střemhlav	prōcēdō, is, ere, cessī, cessum	uplynout (o čase)
dēiciō, is, ere, iēcī, iectum	shodit, vyhodit	affābilis, e	vládný
stīpō 1	obstoupit	āmentia, ae, f.	šilenství
agmen, inis, n. nōvissimum	zadní voj	rapiō, is, ere, rapui, raptum	v pas. být stížen
extrā mūnitiōnēs	ven z opevnění		
prōcēdō, is, ere, cessī, cessum	vyjít	nespravedlivě	iniustě
cohortor 1	povzbudit	odvracet něco od někoho	prōpulsō 1 alqd ab alqō
praeda, ae, f.	kořist	křivda	iniūria, ae, f.
dīmittere manibus alqd		blízký	meus, tuus, suus ...
caedō, is, ere, cecidī, caesum virgīs	pusit z rukou něco	být viditelný	appāreō, ēs, ēre, pāruī
virga, ae, f.	bít pruty	odcházet	discēdō, is, ere, cessī, cessum
in mediō forō	prut, metla	zbaven prací a starostí	vacuus negōtiis cūrisque
genitus, ūs, m.	uprostřed náměstí	zbavený	vacuus, a, um rē (ā rē); nekl. + gen.
crepitus, ūs, m.	sténání, nářek	toužit	aveō, ēs, ēre alqd
plāga, ae, f.	svištění	přiučít se	addiscō, is, ere, didici alqd
auspiciū, īi, n.	rána	poznání	cognitiō, ōnis, f.
mergō, is, ere, mersī, mersum	věšba	tajenný	occultus, a, um
	potopit		

obdivuhodný
pokládat něco za něco
nezbytný
zpozdlý
posel, listonoš
odcházet od někoho
žádat, vyžadovat
přinášet
nikdo z vás
dohonit
odtud
odejít
mladík
odpočinout, oddechnout si
pobavit se
vyvarovat se
nevázanost
pamatovat na něco
slušnost
připočít
stát u kormidla státu
obědvat u někoho
my (oba) dva
odevzdat, doručit
sotva
tázat se
starý
Kato
být výhodné, výnosné
dobrý chov dobytky
za druhé
za třetí
orba, orat; zemědělství
půjčovat peníze na úrok
pravidl
vražda = zavraždění člověka

[160]

admīrābilis, e
ducō, is, ere, dūxī, ductum alqd alqd
necessārius, a, um
praeposterus, a, um
tabellārius, ii, m.
discēdō, is, ere, cessī, cessum ā + abl.
flagitō 1 alqd
afferō, fers, ferre, attulī, allātum
nēmō vestrum
cōsequor, eris, ī, secūtus sum
hinc
excēdō, is, ere, cessī, cessum
adulēscēns, entis, m.
relaxō 1 animum
dō, dās, dare, dedī, datum sē iucunditāti;
iucunditās, ātis, f. = *pohoda*
caveō, ēs, ēre, cāvī, cautum + ak.
intemperantia, ae, f.
meminī, isī, meminisse + gen. (ak.)
verēcundia, ae, f.
annumerō 1 (adn-) alqd alci rei
gubernācula rei pūblīcae tenēre
cēnō 1 apud alqm
uterque nostrum
reddō, is, ere, didī, ditum
vixdum
quaerō, is, ere, quaesivī, sītum
senex, senis
M. Porcius Catō, ōnis, m. Cēnsōrius,
234–149 př. n. l., římský politik
a spisovatel
expedit, ire, expedit
bene pascō, is, ere, pāvī, pāstum
secundum
tertium
arāre; arō 1
faenerator 1
inquit (Novotný I 165)
occidō, is, ere, cīdī, cīsum hominem

přijít k městu
stavět tábor
tun
žádat něco od někoho
žena
hradby; z hradeb
s rozpjatými pažemi
rozpínat
podle svého zvyku
Aenēās
válka s někým
Mezentius
Etruskové
padnout
nastoupit
na něčí místo
Ascanius
accēdō, is, ere, cessī, cessum + ad + ak.
pōnō, is, ere, posuī, positum castra
ibi i ibī
petō, is, ere, ivī (iī), itum alqd ab alqō
muliet, eris, f.
mūrus, ī, m.; ex mūrō
passīs manibus
pandō, is, ere, pandī, passum (pāsum)
suō mōre
Aenēās, ae, m.
bellum, ī, n. adversum + ak.
Mezentius, ii, m., etruský vládce
Etruscī, ōrum, m.
cadō, is, ere, cecidī, cāsirus
succēdō, is, ere, cessī, cessum
in locum alcis
Ascanius, ii, m.

IX. B Věty časové se spojkami ubi, ut, postquam, posteaquam

mūtō 1
opus est alqā rē
cūctus, a, um
ratis, is, f.
linter, lintris, f. (zř. m.)
explōrātor, ōris, m.
citř + ak.
vigilia, ae, f.
revertor, eris, revertī, perf. revertī, reversus
luxus, ūs, m.
desidia, ae, f.
sustentō 1 alqd
secundā fortunā
agger, eris, m.
sustineō, ēs, ēre, uī, tentum
undique
praesidium, ii, n.
měnit
je třeba něčeho
všechn
vor
člun, loďka
průzkumník
z naší strany, před něčím
noční hlídka
vrátit se
přepych
zahálka
vydržet něco; odolat něčemu
úspěšně
násep
zadržet
odevšad
pevnůstka

[161]

děducō, is, ere, dūxī, ductum
offerō, fers, ferre, obtulī, oblātum
rēs, rei, f.
augeō, ēs, ēre, auxī, auctum
prōsperus (prōsper), a, um
pollēns, entis
opulentia, ae, f.
ornō 1 classēs
animadvertō, is, ere, verī, versum
scapha, ae, f.
speculātōrius, a, um
nāvīgium, iī, n.
compleō, ēs, ēre, ēvī, ētum
subsidiū, iī, n.
dō, dās, dare, dedī, datum in fugam
recipiō, is, ere, cēpī, receptum mē ex fugā
mittō, is, ere, mīsī, missum dē pāce
polliceor, ēris, eñ, licitus sum
perturbātus, a, um
prandeō, ēs, ēre, prandī, prānsum
comperiō, is, ere, perī, pertum
introitus, ūs, m.
colligō, is, ere, lēgī, lēctum
emblēma, atis, n.
īnstituō, is, ere, uī, ūtum
officiāna, ae, f.

odcházet spát
spát = ležet
zmocnit se (o spánku)
spánek
hluboký (o spánku)
Verres
odejít
ihned, jakmile
spatřit
způsobit zmatek
přestávat

odvádět
nabídnout
zde: stát
v pas.: růst, vzrůstat se
úspěšný
mocný, silný
blahobyt
vypravit válečné flotily
zpozorovat, všimnout si
člun
výzvědný
plavidlo, loď
naplnit
pomoc
obrátit na útek
vzpamatovat se z útku
poslat vyslance vyjednávat o míru
slibovat
rozrušený, rozčilený
obědvat
dozvědět se
vstup
sbírat
stříbrná nádoba s reliéfem
zřít
dílna
považovat něco za něco
chvályhodný
chvála
nevhodný
zjistit = poznat
rozhodnout v něčem
přinést
zrcadlo
myslet
poznat
nebyť krásný
odejít od někoho
Aristeidēs
zemřít
čtyři roky potom
Themistoklēs
vyhnat odněkud
vojsko
Belgové
shromáždit na jedno místo
táhnout proti někomu, něčemu
být daleko
převést vojsko přes řeku

rychle (něco dělat)
položít se tábořem
tam
M. Antonius
kohorta
Sulmonští
praporey
otevřít brány
obyvatel města
vyjít vstříc někomu
s ovacemi
putō 1 alqd alqd
laudandus, a, um
zde: laudář
ineptus, a, um
cognōscō, is, ere, cognōvī, cognitum
dēcēmō, is, ere, crēmī, crēmum in + abl.
affērō, fers, ferre, attulī, allātum
speculum, ī, n.
crēdō, is, ere, didī, dītum
sentīō, is, ere, sēnsī, sēnsus
ā pulchrīs abesse
discēdō, is, ere, cessī, cessum ā + abl.
Aristidēs, is, m., athénský státník
a vojevůdce v 5. stol. př. n. l.
discēdō, is, ere, cessī, cessum
post quārtum annum
Themistoclē, is, m., athénský státník
a vojevůdce, asi 528–462 př. n. l.
expellō, is, ere, pulī, pulsus (ex, dē) + abl.
cōptiae, ārum, f.
Belgae, ārum, m.
cōgō, is, ere, cōgī, cōactum
in ūnum locum
veniō, is, ere, vēnī, ventum ad + ak.
longē absum, es, abesse, ātū
trādūcō, is, ere, dūxī, ductum exercitum
flūmen, inis, n.
māturō 1 + inf. významového slovesa
pōnō, is, ere, posuī, positum castra
na otázku kde – ibī/ibi, na ot. kam – eō
Mārcus Antōnius, asi 83–31 př. n. l.
cohors, tis, f.
Sulmōnēsēs, ium, m.
signa, ōrum, n.
aperiō, is, ere, aperuī, apertum portās
oppidānus, ī, m.
obviā exēō, is, ere, iī, itum + dat.
zde: grātulor

IX. C Věty časové se spojkami dum, donec, quoad, quamdiu

proficiō, is, ere, fēcī, fectum
interlūdō, is, ere, clūsī, clūsum
ferō, fers, ferre, tuli, lātum auxilium alci
ēripiō, is, ere, ēripiū, ēreptum alqm
ex periculō
dēiciō, is, ere, iēcī, iectum
circumveniō, is, ire, vēnī, ventum
cadō, is, ere, cecidī, cāsūrus
excēdō, is, ere, cessī, cessum proeliō
incitō 1 equum
offerō, fers, ferre, obtulī, oblātum alci
offerō mē hostibus
temptō 1
existimātiō, ōnis, f.
conquirō, is, ere, sivi, sītum
circiter
pāgus, ī, m.
supplicio afficiō, is, ere, fēcī, fectum
contendō, is, ere, tendī, tentum
calceus, ī, m.
vestimentum, ī, n.
paulisper n. paulisper
commoror 1
cōstituō, is, ere, uī, ūtum alqd
usque
īrātus, a, um
subtrahō, is, ere, traxī, tractum alci
colligō mē, is, ere, lēgī, lēctum
differō, fers, ferre, distulī, dilātum
in tempus aliud
dēfervescō, is, ere, fervī a ferbuī
sancio, is, ire, sānxī, sānctum
cūctātiō, ōnis, f.
cōnsūmō, is, ere, sūmpsī, sūmptum
subveniō, is, ire, vēnī, ventum
opprior, īris, īrī, pertus sum
opitulator 1

být prospěšný
uzavřít, obklíčit
jít na pomoc někomu
vyprosit někoho z nebezpečí
shazovat
obklíčit
padnout
stáhnout se z boje
pobídnout koně
postavit se někomu na odpor
vrhnout se mezi nepřátele
pokoušet se, snažit se; napadat někoho
dobrá pověst
shánět, shromažďovat
okolo, asi
župa
potrestat
zamířit
bota
oděv
chvíli
zdržovat se
rozhodnout o něčem
stále
rozhněvaný
vzdálit z blízkosti někoho
opanovat se, vzpomínat se
odložit na jinou dobu
vybourit se, utíšet se
stanovit
otálení, váhání
spotřebovat
jít na pomoc
čekat
pomáhat

[164]

concutiō, is, ere, cussī, cussum
speculor 1

hloupý, hlupák
vyhýbat se
chyba
upadat do něčeho
opačný
být pro někoho osvícením
psát někomu
stát
jsou soudy
Tiberius Gracchus
oslavovat
trvat
je živý, trvá v paměti
řmská historie
jeden z (několika)
Katilina
zdržovat se v hradbách
hradby
nemocný
někdo má naději
přestat
doutat
myslet
má zápal pro studium
Archimédēs
zpozorovat
dobýt
kreslit
prach
Ariovistus
blížít se
pahorek
najíždět na někoho

otřást
pátrat

stultus, a, um
vítě 1 + ak.
vitiūm, īī, n.
currō, is, ere, cucurrī, cursum in + ak.
contrārius, a, um
zde: requiescō, is, ere, quiēvī, quiētum
scribere ad aliquem
civitās, ātis, f.
iūdicia fiunt
Tiberius Sempřoniūs Gracchus,
otec reformátorů Grakchů
laudō 1
maneō, ēs, ēre, mānsī, mānsum
manet memoria alci reī
rēs Rōmānae
ūnus, a, um ex + abl.
L. Sergius Catilīna, zchudlý řřmský
aristokrat, přetor r. 68 př. n. l.
contineō, ēs, ēre, tinui moenibus; pas.
moenia, ūm, n.
aegrōtus, a, um
spēs est alci
dēsistō, is, ere, stiī
spērō 1
cēseō, ēs, ēre, suī, sum
ārdor, ōris, m. studiī est in alqō
Archimédēs, is, asi 287–212 př. n. l.
sentiō, is, ire, sēnsī, sēnsum
capiō, is, ere, cēpī, captum
dēscribō, is, ere, scripsī, scriptum
pulvis, eris, m. (bāsn. zřídka f.)
Ariovistus, ī, vūdce Suebů
propius accēdō, is, ere, cessī, cessum alqd
(ad alqd, alci reī)
tumulus, ī, m.
adequitō 1 ad + ak.

[165]

házet, vrhat na někoho

kámen

oštep

ostře

zaútočit

útok na někoho

odehnat

přestat pronásledovat

hnát úprkem

Epameinondás

vidět = upozorovat

určit

smrtný

rána

zadržet

kopí

oznámít

Boioltáné

zvířet

promluvit

zvíře

stačit někomu

souhlasný

autorita

druhý konzul

počkat

dorazit k někomu

Korkýra

coniciō, is, ere, fēcī, ictum in + ak.

lapis, idis, m.

tělum, ī, n. (házečí zbraň, zejména kopí,

oštep)

ācriter

faciō, is, ere, fēcī, factum impetum

impetus, ūs, m. in + ak.

repellō, is, ere, reppulī, repulsum

faciō, is, ere, fēcī, factum finem sequendī

agō, is, ere, ēgī, āctum praecipitem;

praeceps, itis = prudký, o překot

Epaminondás, ae, thébský státník

a vojevůdce v 1. pol. 4. stol. př. n. l.

animadvertō, is, ere, vertī, versum

accipiō, is, ere, cēpī, ceptum

mortifer, a, um

vulnus, eris, n.

retineō, ēs, ēre, uī, tentum

ferrum, ī, n.

renuntiō 1

Boeotī, ōrum, m.

vincō, is, ere, vīcī, victum

loquor, eris, ī, locūtus sum

bēstia, ae, f.

contentum esse alqā rē

cōnsentiēns, entis

auctōritās, ātis, f.

alter cōsul, is, m.

moror 1

assequor, eris, ī, secūtus sum alqm

Corcýra, ae, f.

IX. D Věty časové se spojkami antequam, priusquam

dénique

inclūdō, is, ere, clūsī, clūsum

satagius, a, um

konečně

uzavřít, shrnout

příliš úzkostlivý, mučící se

molestus, a, um

intemperāns, antīs

prōvideō, ēs, ēre, vīdī, vīsum

istūc

plānē

effluō, is, ere, flūxī ex animō

incommodum, ī, n.

expōnō, is, ere, posuī, positum

profectiō, ōnis, f.

reversio, ōnis, f.

auscipiō, is, ere, cēpī, ceptum bellum

perficiō, is, ere, fēcī, fectum bellum

urgeō, ēs, ēre, ursī

obsideo, ēs, ēre, sedī, sessum

impōnō, is, ere, posuī, positum finem

placuit senātū

ager publicus

terminō 1

prōferō, fers, ferre, tulī, lātum finēs;

finis, is, m.

exsolūtio, ōnis, f.

tranquillitās, ātis, f.

laceō, ēs, ēre, uī

repōnō, is, ere, posuī, positum

discēdō, is, ere, cessī, cessum

impulsus, ūs, m.

atingō, is, ere, tigī, tactum

illinc

quiescō

noxa, ae, f.

arguō, is, ere, arguī, ūtum alqm alcis rei

prchat

dovolit

pravil

zajatkyně

dát se obejmout

objetí

obžaloba

fugiō, is, ere, fūgī (fugitūrus)

sinō, is, ere, sīvī, situm

inquit (Novotný I 165)

captīva, ae, f.

accipiō, is, ere, cēpī, ceptum complexum

complexus, ūs, m.

accūsatiō, ōnis, f.

žalobce

na mou věru

pokud se týče

Kartágo

přestat

dozvědět se

vyvrátit

Epameinónidas

přestávat

bojovat

sevržit

Lakedaimonáné

obležení

Antonius

odejít

skončit pronásledování

přiblížit se k hradbám

dát se na útěk

doražit k něčemu

Rým

obětovat

accūsātor, ōris, m.

edepol

dě + abl.

Carthāgō, inis, f.

dēsīnō, is, ere, sīi (īvī), sītum

cognōscō, is, ere, nōvī, cognītum

excūdō, is, ere, cūdī, cūsūm

Epaminōndās, ae, thebský státník

a vojevůdce v 1. pol. 4. stol. př. n. l.

dēsistō, is, ere, stīi

bellō 1

claudō, is, ere, clausī, clausum

Lacedaemonīi, ōrum, m.

obsidiō, ōnis, f.

Mārcus Antōnius, římský politik

a vojevůdce, asi 83–31 př. n. l.

discēdō, is, ere, cessī, cessum

faciō, is, ere, fēcī, factum finem sequendī

appropriquō 1 + dat. (ad + ak.)

terga vertō, is, ere, vertī, versum.

pervenīō, is, ire, venī, ventum ad + ak.

Rhēnus, ī, m.

immolō 1

IX. E Věty časové vyjadřující děj opakovaný

profecō

opetō, is, ere, petīvī (īi), petītum mortem

cōnsōlor 1

sībīlō 1 (alqm)

plaudō, is, ere, plausī, plausum

contemplor 1 alqd

nummus, ī, m.

arca, ae, f.

cōnsilium pūblicum

dēsīderō 1

vīlla, ae, f.

zajisté, vskuiku

jít vsříc smrti

utěšit

syčet; někoho vypláskat

tleskat

dívat se na něco

peníz

pokladnice, truhlice

porada v obecném zájmu

vyžadovat

sídlo mimo hradby města, na venkově apod.

accessō, is, ere, sīvī, sītum

pōnere persōnam

Induō, is, ere, uī, ūtum

Induere persōnam iūdicis

persōna, ae, f.

hale

plānē

cessō 1

dēlectō 1

tollo, is, ere, sustulī, sublātum

mentior, īris, īrī, mentīus sum

cōnsuētūdō, inis, f.

nimius, a, um

lateō, ēs, ēre, uī

ēmergō, is, ere, mersī, mersum

appetō, is, ere, petīvī, ītum alqd

aspernor 1

imitor 1

procēdō, is, ere, cessī, cessum in pūblicum

rideō, ēs, ēre, rīsī, rīsum

miseria, ae, f.

ineptia, ae, f.

longium, īi, n.

intercedō, is, ere, cessī, cessum

sacellum, ī, n.

invicem

dēponō, is, ere, posuī, positum

adeō, is, ire, īi, ītum ad alqm, ad alqd

polypus, ī, m.

fortūnae, ārum, f.

Inducō, is, ere, dūxī, ductum

dilabor, eris, ī, lāpsus sum

dēvolō 1

accordia, ae, f.

diffuō, is, ere, flūxī

Infirmitās, ātis, f.

contemptiō, ōnis, f.

remittō mē, is, ere, mīsī, missum

luxuriōsus, a, um

obeslat, povolat

odkládat roli

oblékat, brát na sebe

vstupovat do role soudce

maska, hodnost

sem

naprosto

zahálét, odpočívat

bavit

odstranit

lhát

zvyk

přílišný

být skryt

vynořit se

toužit po něčem

odmítat

napodobovat

vyjít na veřejnost

smát se

nešestí, utrpení

pošetilost

hádky, spor

vstoupit; nastat, přihodit se

svatýňka

střídavě, navzájem

odkládat

obrátit se na někoho, na něco

polyp

majetek, bohatství

zlákat

mizet

odletět, rozprchnout se

zahálka

rozplynout se, ztratit se

slabost

opovržení

dopřávat si klidu, odpočívat

rozmařilý

reperiō, īs, īre, repperī, repertum
cōsistō, īs, ere, stitī
prīmus quisque

nalézt, shledávat
postavit se
jeden za druhým, po řadě

poddaný
trpět
mocný
svátit se
svádět vinu na někoho

ospravedlňovat
oliva
plod
napodobovat
být veta po někom
nemající
jídlo, živobytí
zadržet slzy
nerespektovat právo
nejistý
o jak mnoha věcech se soudí
odpočívát
přinášet
lepší úroda
začal jsem
poznávat podle něčeho
jarní vánek
hvězda
myslet
začínat
věnovat se něčemu
namáhavé cesty
cesta

humilis, e
labōrō 1
potēns, entis
dissideō, ēs, ēre, sēdī, (sessum)
cōnferō, fers, ferre, tulī, collātum
culpam in alqm
pūrgō 1
olea n. olīva, ae, f.
bāca, ae, f.
imitor 1
pereō, īs, īre, īi, itūrus
egēns, entis alcis reī
vīctus, ūs, m.
teneō, ēs, ēre, tenuī, tentum lacrimās
discēdō, īs, ere, cessī, cessum ā iūre
incertus, a, um
quam multa iūdicantur
requiescō, īs, ere, quīevī, quīētum
efferō, fers, ferre, extulī, elātum
ūberiorēs frūgēs, um, f.
coeptī, coepistī, coepisse (Novotný I 164)
notō 1 ab alqā rē
favōnius, īi, m.
astrum, ī, n.
arbitror 1
incipiō, īs, ere, cēpī, ceptum
dō, dās, dare, dedī, datum sē + dat.
labor et itinera
īter, itineris, n.

X. Věty účelové

condiō, īs, īre, īvī (īi), ītum
cēra, ae, f.
circumlinō, īs, ere, —, litum
condō, īs, ere, didī, ditum
permaneō, ēs, ēre, mānsī, mānsūrus
diuturnus, a, um i diuturnus
comparō 1 amīcitiā
commodum, ī, n.
mītuus, a, um
gubernō 1
immānis, e
ferus, a, um
bellua n. bellua, ae, f.
nanciscor, eris, ī, nactus i nactus sum
vēnor 1
vescor, eris, ī alqā rē
similitūdō, inis, f.
bellicus, a, um
ad similitūdinem bellicae disciplinae
domō, ās, āre, uī, itum
condocefaciō, īs, ere, fēcī, factum
elephantus, ī, n.
remedium, īi, n.
stirps, īs, f. (m.)
herba, ae, f.
utilitās, ātis, f.
longinquū temporis ūsū
ūsus, ūs, m.
percipiātīō, ōnis, f.
percipiō, īs, ere, cēpī, ceptum
vacō 1
bonitās, ātis, f. agrōrum
incolō, īs, ere, coluī, cultum
finēs, ium, m.
relinquō, īs, ere, liquī, lictum
rūmor, ōris, m.
senescō, īs, ere, senuī

kořenit, balzamovat
vosk
naříti, zalévat
zakládat, pohřbívat
zůstávat, uchovat se
dlouhotrvající
uzavírat přátelství
výhoda, prospěch
vzájemný
říditi, dosahovat
divoký, obrovský
divoký
zvěře, zejím. veliké
získávat
lovit
živit se něčím
podobnost
vojenský, válečný
podobně jako při vojenském výcviku
krotit, ochočit
naučit, vycvičit
slon
lék
kmen, rostlina, keř
bylina
užitečnost
dlouhodobou zkušeností
užívání, praxe, zkušenost
zkoušení, pokus
poznat
být pustý, neosídlený
úrodnost polí
obývat, sídlit
území
ponechat
nezaručená zvěst, pl. řeči
pozbytí sil, vlivu

zdržovat od povinností

pobízet

jíst

poslat napřed

zabránit nepřátelům v přechodu

přechod

dostihnout

zbylé vojsko

přepřavit

rozhodnout se zaitočít na Skythy

Skythové

Dunaj

aby tudy

převést vojsko

má být

nezkoušený

Kimbrové

zpravidla obklopovat

vůz

dobývat

s většími nesnáze

vynalézat

vyjadřovat

bránit

zadržet útok

z usnesení otců

po sousedních kmenech

hledat spojenectví pro někoho, někomu

arceō, ēs, ēre, cuī (ab) officiīs

moneō, ēs, ēre, uī, itum

edō, is, ere (ēsse), ēdī, ēsum (Novotný I

174), konj. prez. edim i edam; zde edam

praemittō, is, ere, mīsi, missum

prohibeō, ēs, ēre, uī, itum hostēs trānsiū;

prohibere alqm ab rē n. rē

trānsitus, ūs, m.

cōnsequor, eris, ī, secūsus sum alqm, alqd

reliquae cōpiae, ārum, f.

trāciō, is, ere, iēcī, iectum

dēcemō, is, ere, crēvī, crētum

Scythis bellum inferre

Scythae, ārum, m.; sg. Scythēs, ae, m.

Hister n. Ister, trī, m. = Dunaj na dolním

toku; Dānuvius na horním a středním

toku

quā

trādūcō, is, ere, dūxī, ductum cōpiās

esse oportet

imperītus, a, um

Cimbri, ōrum, m., germánský kmen

soleō, ēs, ēre, solitus sum circūmdare;

circumdō, ās, are, dedī, datum

carus, ī, m.

expugnō 1

difficilius

reperiō, īs, īre, repperī, repertum

indicō 1

impediō, īs, īre, īvī (īī), ītum

sustineō, ēs, ēre, tinuī, tentum impetum

ex cōsiliō patrum

circā vicinās gentēs

petō, is, ere, petīvī (īī), petītum

societātem alci

XI. Věty příčinné

contemplor 1

perspicio, is, ere, spexī, spectrum alqd

pōnō mē, is, ere, posuī, positum iōtum

in alqā rē

insatiābilis, e

perniciōsus, a, um

mereō, ēs, ēre, uī n. mereor, ēris,

meritus sum dē alqō, dē alqā rē

vitiōsus, a, um

princeps, ipis, m.

concipiō, is, ere, cēpī, ceptum alqd

infundō, is, ere, fūdī, fūsum in alqd

libet, ēre, libuit

deplōrō 1

tamquam

hospitium, īi, n.

sempiternus, a, u

prūdēns, entis

peccō 1

revocō 1

praeteritus, a, um

prohibeō, ēs, ēre, uī, itum alqd

semoveō, ēs, ēre, mōvī, mōtum alqd

physicus, ī, m.

moneō, ēs, ēre, uī, itum

tectum, ī, n.

linquō, is, ere, liquī alqd

armātus, a, um

excubō, ās, āre, uī, itum

prex, precis, f.,

zprav. pl. precēs, um, f.

contendō, is, ere, tendī, tentum

partim – partim

insuētus, a, um

nāvigō 1

religiō, ōnis, f.

captivus, ī, m.

invažovat

poznávat něco, vnikat do něčeho

zcela se ponořit do něčeho

neukojitelný

neblahý

mít zásluhy o někoho, o něco

špatný

přední politik

zde: dopouštět se něčeho

vlévat do něčeho, šířit

někoho těší, někdo si přeje

naříkat

jako

návštěva

stálý, věčný

rozumný

dopouštět se chyb

vzít zpět

minulý

předejít něčemu

vzdálit, zde: oprostit se od něčeho

přírodní filosof

upozornit

střecha, dům

opustit, odejít odněkud

ve zbrani

hlídkovat

prošba

usilovat

jednak – jednak

nezvyklý

plavit se po moři

nábožensví, pl. náboženské důvody

zajatec

permissus, ūs, m.; klas. jen permissū	svolení; se svolením	recedō, is, ere, cessī, cessum ā vītā	zemřít
solvō, is, ere, solvī, solūtum alqā rē	zbavit, zprostiti něčeho	moderātē	s mřrou
iūs iurandum, ī, n.	přísaha	fūr, fūris, m.	zloděj
quaerō, is, ere, sīvī, sītum dē servō	vyslýchat otroka jako svědka proti (vlastnímu) pánovi	candēns, entis	rozpálený
in dominum	nedůstojný, pohoršující	inūrō, is, ere, ussī, ustum	vpálit
indignus, a, um	skličující, zde: horší	forma, ae, f.	vzhled, krása
tristis, e	myslet si	lūdicō 1 dē alqā rē	posoudit něco
sentīō, is, ěre, sēnsī, sēsum	dávat najevo, projevovat	sēnsus, ūs, m. oculōrum	zrak, oči
ferō, fers, ferre, tulī, lātum prae mē	dokonce	praeicipiō, is, ere, cēpī, ceptum	předpisovat; zde: ovlivňovat
quīn etiam	chvályhodný	exquirō, is, ere, sīvī, sītum	vyhledat, odhalit
laudābilis, e	vychvalování, reklama	omittō, is, ere, mīsī, missum	opomíjet, zapomínat
venditiō, ōnis, f.	umístit, vystavit	occupātus, a, um affectibus	v zajetí citů
conlocō 1	zde: scēna	affectus, ūs, m.	stav myslí, náklonnost, láska
theātrum, ī, n.	svědomí, dobré svědomí	aestus, ūs, m.	horko, příboj, vášně
cōscientia, ae, f.	rohovník	rapidus, a, um	prudký
pugil, ilis, m.	udeřit někoho, zasadit někomu ránu	oleō, ēs, ěre, uī	vonět
feriō, is, ěre alqm	soupeř	praeiciō 1	oznamovat, říkat
adversārius, īi, m.	napřáhat něco	successus, ūs, m.	úspěch
iaciō 1 alqd	řemení pošíte olověnými kulickami	intueor, ēris, ērī, tuitus sum alqd	dívat se na něco
caestus, ūs, m.	zasténat, hekat	operiō, is, ěre, ruī, pertum	krýt
ingemiscō, is, ere, genuī, gemitum	klesat na mysl, propadat beznaději	noctū	v noci
succumbō, is, ere, cubuī, cubitum animō	vydat zvuk	ambulō 1	procházet se
profundō, is, ere, fūdī, fūsum vōcem	napnout	somnum capiō, is, ere, cēpī, captum	usnout
intendō, is, ere, tendī, tentum	úder	reprehendō, is, ere, hendī, hēsum	kárat
plāga, ae, f.	prudký	rēgius, a, um	královský, králův
vehemēns, entis	zavdčít se	impellō, is, ere, pulī, pulsum	přimět
satisfaciō, is, ere, fēcī, factum	nezávažný	dēficiō, is, ere, fēcī, fectum ab alqō	odpadnout, odtrhnout se
levis, e	augur, člen kněžského collegia	statim	od někoho
augur, uris, m.	pozorujícího věštná znamení	accurrō, is, ere, currī i cucurrī, cursum	ihned
solitudō, inis, f.	samota		přiběhnout
insidiae, ārum, f.	úkklady	klamat	děcipiō, is, ere, cēpī, ceptum
pariō, is, ere, peperī, partum	získat	chyba, zlo	malum, ī, n.
cōfirmō 1	posilovat	mimo nás	extrinsecus
sēiungō, is, ere, iūnxī, iūnctum ab alqā rē	vzdalovat od něčeho, zbavovat něčeho	v nás	intrā nōs
vacuum esse	mít volno	sedět	sedeō, ēs, ěre, sēdī, sessum
ferō, ferre, tulī, lātum aegrē	těžce nést	útroby	vīscera, um, n.
repulsa, ae, f.	propadnutí	nabývat	pervenīō, is, ěre, vēnī, ventum ad. + ak.
trānseō, is, ěre, īi (īvī), itum modum	překročit míru	zdraví	sānitās, ātis, f.

být nemocný
vynechávat
líbit se
koupat se
ovšem
střídmě
postarat se
alespoň
záchrana
jít, rozjet se
Quirítie
domov
Odysseus
spěchat
na skalnatou Ithaku
jako
Agamemnón
vznešený
Mykény
válka s Kely, s Galy
zabít
A. Manlius Torquatus
svést boj
proti rozkazu
Úbiové

jediný (z)

Germáni za Rýnem

uzavřít přátelství

rukojmí

snažně prosit

poskytnout pomoc

Svébové

velmi

utiskovat

přístup

ustanovení

schvalovat

v prvé řadě

aegrō 1

omitiō, is, ere, mīsi, missum + ak.

placet, ēre, uit

balineum adsūmō, ere, sūmpsi, sūmptum

tamen

parcē

prōspiciō, is, ere, spexī, spectrum + dat.

quidem

salūs, ūtis, f.

discēdō, is, ere, cessī, cessum in + ak.

Quirītēs, ium (um), m.

tēctum, ī, n.

Ulixēs, is, m.

properō 1

ad Ithacae saxa: saxum, ī, n. = skála

quemadmodum

Agamemnō n. Agamemnōn, onis, m.

nōbilis, e

Mycēnae, ārum, f.

bellum, ī, n. Gallicum

necō 1

konzul, diktátor ve 4. stol. př. n. l.

pugnō 1

contrā imperium

Ůbii, ōrum, m., germánský kmen

na pravém břehu Rýna

ūnus (ex + abl.)

Trānsrhēnāni, ōrum, m.

amicitiā faciō, is, ere, fēcī, factum

obses, idis, m. f.

magnopere ōrō 1

ferō, fers, ferre, tulī, lātum auxilium

Suebī, ōrum, m., germánský kmen

graviter

premō, is, ere, pressī, pressum

aditus, ūs, m.

ācta, ōrum, n.

probō 1

maximē

[178]

domnívám se

mít něco na zřeteli

klid

velký

Hannibal

prodat

vlastní spoluobčané

vykupovat

Římané

stavět

válečná loď

odebrat se

Kratippus

trh

ušlechtilý

ošklivý

vrátit se s prázdnou

hanobit

pověst

XII. Věty účinkové

contiō, ōnis, f.

obscurus, a, um

abditus, a, um

sententia, ae, f.

ōrātiō, ōnis, f. civīlis

vītiūm, īi, n.

vel

generō 1

lūdus, ī, m.

sevēritās, ātis, f.

studium, īi, n.

gravis, e

cēnseō, ēs, ēre, suī, sum; arbitror 1
habeō 2 ratiōnem alciis rei
ōtium, īi, n.

ingēns, entis

Hannibal, alis, m., 247–183 př. n. l.

kartaginský politik a vojevůdce za druhé

punské války

vēnum dō, dās, dare, dedī, datum

meī, tuī, suī ...

redimō, is, ere, ēmī, emptum

= u Římanů = apud Rōmānōs

aedificō 1

nāvis, is, f. longa

proficiscor, eris, ī, fectus sum

Cratippus, ī, m., peripatetický filozof

v Athénách, 1. stol. př. n. l.

mercātūra, ae, f.

bonus, a, um

turpis, e

redeō, īs, īre, īi, itum inānis

dēdecorō 1

auctōritās, ātis, f.

řeč (na shromáždění)

nejasný

skrytý

myšlenka; smysl

politická řeč

vada

právě

roditi, zde: (v pas.) být uzpůsoben

hra

vážnost

snaha

vážný

[179]

touha po něčem
obracet se na někoho
přimlouvat se

nežestí

pošetilý

dobrovolně

truchlit

nesnadný

starý

myslet

Chabriás

rád na očích

nákladně

dopřávat si více

uniknout

všeobecné odsuzování

kácet

Kato Starší

uvést

mluvit

osobnost

vhodný

věk

dozvědět se

pamětihodný

XIII. Věty podmínkové

cautus, a, um

invadō, is, ere, vāsī, vāsum cōsulātum

admoveō, ēs, ēre, mōvī, mōtum legiōnēs

ad urbem

hostiliter

opatrný

zmocnit se konzulátu

přisunout legie k městu

s nepřátelským úmyslem

T. Pomponius Atticus, 110–32 př. n. l.;

římský jezdec, Ciceronův přítel

cupiditās, ātis, f. alcis reī

ūtor, eris, ūtī, ūsus sum + abl. (grātiā)

dēprecor 1 alqd

incommodum, ī, n.

dēmēns, entis

suā voluntāte

maereō, ēs, ēre

arduus, a, um

senex, senis

putō 1

Chabriās, ae, m., athénský vojevůdce,

asi 420–357/6 př. n. l.

libenter ante oculōs

lautē

indulgeō, ēs, ēre, dulsi liberālius

effugiō, is, ere, fugi

invidia omnium

caedō, is, ere, cecidi, caesum

Catō, ōnis Maior, 234–149 př. n. l.,

římský politik a spisovatel

inducō, is, ere, dūxi, ductum

disputō 1

persōna, ae, f.

aptus, a, um; idoneus, a, um

aetās, ātis, f.

accipio, is, ere, cepī, ceptum

memorābilis, e

dēposcō, is, ere, poposcī alqd

cūctor 1

prīnceps, ipis, m. lēgatiōnis

reiciō, is, ere, iēcī, iectum

agulum, ī, n.

capulus, ī, m.

radix, icis, f.

combūrō, is, ere, ussī, ustum

pēs, pedis, m.

condolēscō, is, ere, uī

numerō prior, ōris

persequor, eris, ī, secūtus sum

disiciō, is, ere, iēcī, iectum

disiectōs

ab tergō

latus, eris, n.

exerceō, ēs, ēre, uī, itum

conterō, is, ere, trivī, trītum

robīgō, inis, f.

in exercendō

inertia, ae, f.

torpēdō, inis, f.

exercitiō, ōnis, f.

largior, īris, īrī, largītus sum

repuerāscō, is, ere

cūnae, ārum, f.

vāgiō, īs, īre, īvī (īī), (ītum)

recūsō 1 alqd

quasi

dēcurrō, is, ere, currī n. cucurrī, cursum

spatium (īī, n.)

carcer, eris, m.

carcerēs, um, m.

calx, calcis, f.

revocō 1

adhibeō, ēs, ēre, uī, itum vim

forsitan

famēs, is, f. (abl. famē)

vymáhat něco

váhat

vedoucí poselstva

odhodit

vojenský plášť

jilec

kořen, úpatí

spálit, upálit

noha

zabolet

početnější

pronásledovat

roztržiti

zde: když se uvolnil šik

zezadu

bok

prohánět, zde: užívat

opotřebovat

rez

při činnosti

nečinnost

malátnost

činnost

dopřát

vrátit se do děství

kolébka

plakat, brečet

odmítat něco, bránit se něčemu

jako, jako by

proběhnout závodní dráhu

žalář

prostory v závodišti, odkud se začínal

závod; boxy; start

vápno; cíl na závodišti

zpět volat; zde v pas. vrátit se

použít násilí

možná

hlad

famē cōficior, eris, fici, fectus sum
 auferō, fers, ferre, abstulī, ablātum alqd alci
 frīgore cōficior
 vestitus, ī, m.
 excūsatiō, ōnis, f.
 peccātum, ī, n.
 peccō 1
 certus, a, um
 receptus, ūs, m.
 certa condiciō, ōnis, f. vītae
 dō, dās, dare, dedī, datum nōmen
 prehēdō, is, ere, hendī, hēsum
 concursus, ūs, m.
 ēripiō, is, ere, ripuī, reptum
 versor 1
 versor 1 in simili culpā
 dēfendō, is, ere, fendī, fēsum
 prō periculō
 imperātor, ōnis, m.
 cōstituō, is, ere, uī, ūtum
 principiō
 adiungō, is, ere, iūnxī, iūctum
 impedimentum, ī, n.
 trahō, is, ere, traxī, tractum
 prōpositus, a, um
 cōstitūtus, a, um
 aquila, ae, f.
 conclāve, is, n.
 maneo, ēs, ēre, mānsī, mānsus
 pergō, is, ere, perrēxī, perrēctum (ire)
 corruō, is, ere, uī
 praedicō, is, ere, dixī, dictum
 praecipitō 1
 immō
 sēdēs, is, f.
 dělūbrum, ī, n.
 sēstertium milliēns (centēna milia)
 ex lēge
 repetō, is, ere, īvī (īī), ītum alqd ab alqō

hladověť
 vzít někomu něco
 mrznout
 oděv
 omluva
 provinění, hřích, přečin
 dopustit se chyby, přečinu
 bezpečný, spolehlivý
 útočiště
 zajištěné postavení
 hlásit se k vojenské službě
 chytit
 sběh, sročení
 vyrvat
 pohybovat se
 provinit se stejně
 odrážet, jako by šlo o jejich ohrožení;
 kvůli svému ohrožení
 velitel
 určit, definovat
 na začátku
 připojovat
 zálež, přitěž, břemeno
 táhnout s sebou
 plánovaný
 stanovený, určený
 orel
 komnata, pokoj
 zůstávat, zvl. přes noc
 pokračovat (v cestě)
 zřítit se
 oznámit
 svrhnout po hlavě dolů
 naopak
 obydli
 svatyně, chrám
 sto miliónů
 podle zákona
 žádat od někoho náhradu

universus, a, um
 āctor, ōris, m.
 onustus, a, um
 extemplō
 subveniō, is, īre, vēnī, ventum
 pariter
 perniciosus, a, um
 labor, eris, ī, lāpsus sum
 retineō mē, ēs, ēre, tīnuī, tentum
 dormiō, is, īre, īvī (īī), ītum
 expēgiscor, eris, scī, expērectus sum
 ingrediōr, eris, ī, gressus sum
 currō, is, ere, cucurrī, cursum
 advolo 1
 assentior, īris, īrī, assēnsus sum alci
 perdo, is, ere, perdidī, perditum
 pereō, is, īre, īī, itum
 āctum est dē alqā rē
 incidō, is, ere, cidi in alqm

stačit
 vypočítat
 pojnout
 někdo má dost společností lidí
 brát si někoho s sebou
 společník u stolu
 odnímat
 (základ), z něhož
 vznikat
 uznat něco za správné
 splnit, povolit
 žádat
 dostat od někoho
 není na tom nic špatného
 být dokonale moudrý
 lodnes
 abych užil velmi mírného výrazu
 podstoupit boj
 vysvobodit někoho

sufficiō, is, ere, fēcī, fectum
 ēnumerō 1
 capiō, is, ere, cēpī, captum
 satietās, ātis, f. alcis alqm capit
 abdūcō, is, ere, dūxī, ductum mihi alqm
 convīva, ae, m.
 reiciō, is, ere, iēcī, iectum
 (illa), unde
 nāscor, eris, ī, nāus sum
 statuō, is, ere, statuī, ūtum alqd rēctum
 concēdō, is, ere, cessī, cessum
 volō, vīs, velle, voluī
 impetrō 1 ab alqō
 nihīl habet rēs vitiī
 perfectā sapientiā esse
 ad hanc diem
 ut levissimē dicam
 dīmiciō 1
 liberō 1 alqm rē (ab alqō)

klid

*řídít se předsevzetímí
platiť na někoho, mít vliv*

uprchnout

šťastný

zabít

určit

posvátný

jistě

domnívat se

týkat se někoho

obsadit

mít v moci

obtížit

urážka

ctít

úcta

zamlčet

Latinové

dobrovolně

chopit se zbraní

být po někom veta

málem

upadnout do

jáma

XIV. Věty přípustkové a podmínkové přípustkové

flagrō 1 cupiditate alcis rei

bellō 1

exhaustō, is, ire, hausī, haustum

sūmptus, ūs, m.

referō, ferre, rettulī, lātum grātiām

doctrīna, ae, f.

inquā, inquis (Novotný I 165)

pecus, udis, f.

dispulsus 3

hořet, planout touhou po něčem

válčit, bojovat

vyčerpāt

náklad, výdaj

prokázat vědeckost skutkem

vědecké vzdělání

říkām

dobyče

rozebraný

grex, gregis, m.

argumentum, ī, n.

confidō, is, ere, cōnfisus sum

agō, is, ere, ēgī, āctum

crux, crucis, f.

tollō, is, ere, susulī, sublātum in cruce

eventus, ūs, m.

prāvō cōnsiliō

gerō, is, ere, gessī, gestum rem

nudis, e

thrō, ōnis, m.

mediātus, a, um

plarentēs, um, řiđč. ium, m.

delictum, ī, n.

corrīgō, is, ere, rēxī, rēctum

importūnus, a, um

contentum esse sē ipsō

cōstantia, ae, f.

ornātus, a, um

probō 1

commemorō 1

frangō, is, ere, frēgī, frāctum

trāciō, is, ere, iēcī, iectum mare

ēducō, is, ere, dūxī, ductum ex, ē, abl.

turbātus, a, um

gerere rēs

tyrannicus, a, um

fringō, is, ere, frinxī, fictum benignum

benignus, a, um

truculentus, a, um

scēdō, is, ere, cessī, cessum

āvocō 1

patet via

collis, is, m.

penitus

invehor, ī in alqm

reddō, is, ere, didī, ditum ratiōnēs;

ratiō, ōnis, f.

stādo

stādo, skot

mít důvěru, důvěřovat

jednat

křtř

ukřtřžovat

výsledek

s nesprávným rozhodnutím

vést válku, válčit

nezkusěný

nováček, začátečník

nacvičený, s praxí

poddání

přestupek, provinění

napravit

nevhodný

stačit sám sobě; být soběstačný

pevnost, zásadovost

vážený, ctěný

chválit

připomínat

lámāt, zde: přesvědčit

přeplovit se přes moře

vyvést, odvést někoho odněkud

zděšený

spravovat

zde: jako tyran

předstírat laskavost

laskavý

surový

odejít

odvolat, vzít s sebou

cesta je volná

páhorek

zcela

útočit na někoho

uvádět důvody

myslet si
trpaslík
postavit se na něco
třížádost
často
stejně
dosáhnout
výhoda, prospěch
vlohy
doléhat
hanebný
tajit
směšný
vyvolat něčí smích
smích
lakota
dostatečný trest
diskutovat
mírný
občas
trochu se rozšířit se
přijemnější slova
nutnost
mluvit pravdu
místo (předl.)
příjemný
pobízet
povaha
donutit
dosáhnout
chůt
uznávat
mít velký strach
po zásluze
rozhněvaný
souhlasit
obhajoba
schvdlit

sentio, is, ire, sēnsī, sēsum
pūmiliō, ōnis, m.
cōsistō, is, ere, stii in + abl.
ambitiō, ōnis, f.
frequenter
aequē
cōsequor, eris, ī, secūtus sum
ēmolumentum, ī, n.
facultatēs ingenii,
facultās, ātis, f. = možnost, schopnost
urgeō, ēs, ēre, ursī
turpis, e
occultō 1
rīdiculus, a, um
moveō, ēs, ēre, mōvī, mōtum risum alci
rīsus, ūs, m.
avāritia, ae, f.
satis poenārum
disputō 1
clēmēns, entis
interdum
subīrascor, eris, ī, irātus sum
grātiōra dictū
necessitās, ātis, f.
vēra loquī
prō + abl.
grātus, a, um
moneō, ēs, ēre, uī, itum
ingenium, iī, n.
cōgō, is, ere, coēgī, coāctum
assequor, eris, ī, secūtus sum alqd
cupiō, is, ere, īvī (iī), cupitum
probō 1
pertimēscō, is, ere, timū
meritō
īrātus, a, um
assentior, īris, īrī, sēnsus sum + dat.
dēfēnsiō, ōnis, f.
probō 1

stejně jako
pirát
vybírat si
vynikat
milý

item ut
praedō, ōnis, m.
īstituō, is, ere, stituī mīhi
anteō, is, ire, ī alqm
cārus, a, um

XV. Věty srovnávací

expedit, ire
submittere n. summissē
cognōscō, is, ere, nōvī, cognitum
ex praesentibus
ingenium, iī, n.
arrigō, is, ere, rēxī, rēctum
domicilium, iī, n.
verbō
suffragium ferō, fers, ferre, tulī, lātum
ambiō, is, ire, ī (īvī), itum alqm
expers, eris alcis rei
vetustās, ātis, f.
ponderō 1
praesideo, ēs, ēre, sēdī, sessum alci rei
secus ac
praesēns, entis
minimē
acūtus, a, um
fictus, a, um
commenticius, a, um
proferō, fers, ferre, tulī, lātum
libellus, ī, n.
timidē
porrigō, is, ere, rēxī, rēctum
as, assis, m.
summa, ae, f. rērum
accēdō, is, ere, cessī, cessum
mātrōna, ae, f.
fax, facis, f.

prospívá
skromně
poznat, prověřit
zde: na místě
schopnost
povzbudit
domov, sídlo
podle slova, zdánlivě
hlasovat
obcházet, prosit někoho o hlas
vyřazen z něčeho
starobylost
vážit, posuzovat
chránit něco
jinak než
osobně
rozhodně ne, zdaleka ne
bystrý
vymyšlený
pomyslný, vybájený
uvádět
prosebný spisek
bázlivě, rozpačitě
podávat
as, řínská mince
(samotná) existence státu
přicházet
paní, vdaná žena
pochodeň